

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 11-го Марта. — 1847 — Wilno. WTOREK, 11-go Marca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 4-го Марта.

Высочайшею Грамотою, 6-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Вице-Президентъ Императорскаго Московскаго Общества Испытателей Природы, Дѣйствительный Статскій Советникъ *Фишеръ-фонъ Вальдгеймъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 29 Января, по Гражданскому Вѣдомству, Всемилостивѣйше произведены, Виленской Губерніи: Изъ Надворныхъ въ Коллежскіе Советники Палаты Гражданскаго Суда, Товарищъ Председателя *Кировъ*; изъ Коллежскихъ Ассессоровъ въ Надворные Советники: Бывшій Совѣстный Судья *Малецкій*; изъ Коллежскихъ Секретарей въ Титулярные Советники: Центральной Ревизионной Комисіи: Членъ отъ Дворянства *Алоховскій* и Старшій Столоначальникъ *Андржеескій*; Ошмянскаго Уѣзднаго Суда: Судья *Волгаскій 1-й* и Секретарь *Волгаскій 2-й*; Трокоскій Уѣздный Стричій, 10-го класса *Ковалевскій*; изъ Губернскихъ въ Коллежскіе Секретари: Палаты Уголовнаго Суда: Дворянскій Заѣматель *Валинскій* и Канцелярскій служитель *Щербинскій*; Палаты Гражданскаго Суда, Переводчикъ *Рыльгаило*; Центральной Ревизионной Комисіи: Старшій Столоначальникъ и Секретарь *Сежененко* и Младшій Столоначальникъ *Петрелевичъ*; Губернской Ликвидационной Комисіи Столоначальникъ *Григоровичъ*; Уѣздныхъ Судовъ: Свенцянскаго Судья *Человичъ*; Дворянскіе Засѣдатели: Ошмянскаго *Снеговскій* и Трокоскаго *Василевскій*; Ошмянской Городовой Ратуши Секретарь *Высоцкій*.

— Его Императорское Величество по засвидѣтельствованію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, основанному на ходатайствѣ Г-на Попечителя Бѣлорусскаго Учебнаго Округа, въ 10 день минувшаго Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ объявить признательность Начальства: Учителю Минской Гимназіи Надворному Советнику *Андреевскому*; Помощнику Старшихъ Учителей Вилкомирскаго Дворянскаго Училища Коллежскому Ассессору *Краевскому*; Титулярнымъ Советникамъ: Врачу Виленскаго Дворянскаго Училища *Константиновичу*, Младшему Учителю Виленскаго же Дворянскаго Училища *Карлу Горбачевскому*; Учителю французскаго языка Молодечянскаго Дворянскаго Училища *Янковскому*, и Старшему Учителю Свенцянскаго Дворянскаго Училища *Монюшкѣ*; Состоящему въ 9 классѣ Учителю Исторіи и Географіи Ковенской Гимназіи *Попову*, Учителю нѣмецкаго языка

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 4-go Marca.

Przez Najwyższy Dyplomata, 6-go Lutego, Najłaskawiej mianowany został Kawalerem Orderu Sw. Anny 1-jej klasy, z Koroną CESARSKĄ, Vice-Prezes CESARSKIEGO Towarzystwa Moskiewskiego Badaczów Natury, Rzeczywisty Radzca Stanu *Fischer von Waldheim*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzenny, 29-go Stycznia, w Wydziale Cywilnym, Najłaskawiej mianowani, w Gubernii Wileńskiej: Radzca Dworu, Radzca Kollegialnym: Izby Cywilnego Sądu, Towarzysz Prezidenta *Kirow*; Kollegialny Assessor Radzca Dworu: Były Sędzia Siemieny *Malecki*; Kollegialni Sekretarze, Radzcami Honorowymi: Centralnej Rewizyjnej Komisji: Członek od Dworzanstwa *Dmochowski* i Starszy Naczelnik Stołu *Andrzejewski*; Oszmiańskiego Sądu Powiatowego: Sędzia *Wolczanski 1-szy* i Sekretarz *Wolczanski 2-gi*; Trocki Powiatowy Strapeczy, 10-jej klasy *Kowalewski*; Sekretarze Gubernialni, Sekretarzami Kollegialnymi: Izby Kryminalnego Sądu: Dworzanski Assessor *Biliński* i Kancellarzysta *Szczerbiński*; Izby Cywilnego Sądu, Tłumacz *Rymgałło*; Centralnej Rewizyjnej Komisji: Starszy Naczelnik Stołu i Sekretarz *Siemienienko* i Młodszy Naczelnik Stołu *Petrowicz*, Gubernialnej Likwidacyjnej Komisji Naczelnik Stołu *Hryhorowicz*; Sądów Powiatowych: Święciańskiego Sędzia *Czechowicz*; Dworzanski Assessorowie: Oszmiańskiego *Spieholski* i Trockiego *Wasilewski*, oraz Sekretarz Oszmiańskiego Ratusza Miejskiego *Wysocki*.

— Jego CESARSKA Mość, w skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na poświadczeniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, dnia 10-go zeszłego Grudnia Najwyżej rozkazać raczył, oświadczyć wdzięczność i Zwierzchności: Nauczycielowi Gimnazjum Mińskiego, Radczy Dworu *Andrejewskiemu*, Pomocnikowi Starszych Nauczycieli Wilkomierskiej Szkoły Powiatowej, Kollegialnemu Assessorowi *Krajewskiemu*, Radczom Honorowym: Doktorowi Wileńskiej Szkoły Powiatowej *Konstantynowiczowi*, Młodszemu Nauczycielowi tejże Szkoły *Karolowi Horbaczewskiemu*, Nauczycielowi języka francuzkiego *Młodieczyńskiej Szkoły Dworzanski* *Jankowskiemu*, i Starszemu Nauczycielowi Święciańskiej Szkoły Powiatowej *Moniuszczemu*, oraz zostającym w 9-jej klasie Nauczycielowi Historii i Geografii w Gimnazjum Kowieńskim *Popowowi*, Nauczycielowi języka niemieckiego *Lidzkiej Szkoły Powiatowej*, Kolle-

Лидскаго Дворянскаго Училища Коллежскому Секретарю *Гильберту* и Помощнику Старшихъ Учителей Бобруйскаго Дворянскаго Училища *Роговскому*.

głównemu Sekretarzowi *Gilbertowi*, i Pomocnikowi Starszych Nauczycieli Bobrujskiej Szkoły Dworzanskięj *Rogowskiemu*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 2 Марта.

Говорятъ, что Король Бельгійскій чрезъ нѣсколь-ко дней отправится въ Лондонъ, Королева же останет-ся въ Парижѣ. Со времени своего пріѣзда, Король Леопольдъ имѣетъ ежедневно продолжительныя совѣщанія съ Королемъ Лудовикомъ-Филиппомъ, причемъ иногда присутствуетъ герцогъ Немурскій. На этихъ совѣщаніяхъ постановлено, чтобы Король Леопольдъ, какъ родственникъ Королевскихъ фамилій французской и английской, принялъ на себя посредничество между сими дворами. Королева Викторія оказала, какъ говорятъ, готовность на это примиреніе, и даже сдѣлала первый къ тому шагъ, написавъ къ Королю Лудовику-Филиппу дружеское письмо, не упоминая въ немъ о политикѣ. Кажется, что предпріятіе Короля Бельгійскаго будетъ весьма затруднительно, потому, что дѣло идетъ о возстановленіи между Королемъ Лудовикомъ-Филиппомъ и Королевою Викторіею отноше-ній, существовавшихъ до брачныхъ союзовъ въ Испаніи. Вопросъ этотъ будетъ устраненъ до улаже-нія недоразумѣній между кабинетами и уже послѣ се-го будетъ разсмотрѣнъ.

— Г. Гизо, встрѣтивъ съ лордомъ Норманби у ав-стрійскаго посланника, по устраненіи возникшихъ меж-ду ними недоразумѣній, поблагодарилъ сначала графа Аппони за его посредничество, а потомъ обратился къ лорду Норманби съ сими словами: „Г. посланникъ, я полагаю, что мы хорошо сдѣлаемъ, и вы вѣрно на это согласитесь, если не войдемъ ни въ какія объяс-ненія.“ Посланникъ отвѣчалъ ему на это: „И я такъ полагаю.“ Оба подали другъ другу руки и начали разговоръ о политическихъ предметахъ. Вчера они имѣли болѣе продолжительное совѣщаніе въ министер-ствѣ иностранныхъ дѣлъ. Оппозиція видитъ въ этомъ примиреніи снисхожденіе французскаго кабинета къ Англии.

— Сегодня въ палатѣ депутатовъ поговаривали, что Королева Христина пріѣдетъ въ Парижъ около 10 с. м. Кажется, что и графъ Брессонъ получилъ отпускъ, по случаю смерти своей матери. Присутствіе его въ Мадридѣ было бы однако весьма полезно, если правда, какъ утверждаютъ, что между Королевою Изабеллою и ея супругомъ господствуетъ несогласіе. Нѣкоторые письма, напечатанныя въ английскихъ газетахъ, сообщаютъ также объ этомъ несогласіи и присовокупля-ютъ даже, что Король Францискъ желаетъ растор-женія своего брака на основаніи весьма важныхъ при-чинъ. Глубокая тайна покрываетъ еще это дѣло, но вскорѣ оно должно объясниться. Легко предвидѣть, какія произойдутъ отъ этого послѣдствія въ сноше-ніяхъ между Франціею и Англіею.

— Въ *Union Monarchique* утверждаютъ, что Прус-скій кабинетъ, въ отвѣтъ, на приглашеніе лорда Паль-мерстона—присоединиться къ протестаціи англійскаго кабинета относительно права наслѣдства на испанскій престолъ, объявилъ себя въ пользу возстановленія са-лическаго закона, и что австрійскій кабинетъ отвѣтилъ почти въ томъ же духѣ. Оба эти кабинета никогда не были намѣрены протестовать иначе, какъ только посредствомъ отказа въ признаніи перемѣны престо-лонаслѣдія, введенной въ Испаніи завѣщаніемъ Фер-динанда VII.

— Говорятъ, что Французское правительство, по предварительномъ сношеніи съ Мадридскимъ кабинетомъ, предложило инфанту Дону Генрику, не оста-влять нѣкоторое время Тулона.

— Говорятъ, что кабинетъ представитъ вскорѣ въ палату перовъ проектъ закона о возстановленіи пре-жней независимости капитула кафедральной церкви св. Діонисія и освобожденіи его отъ подчиненности па-рижскимъ архіепископамъ.

— Департаментъ духовныхъ дѣлъ, имѣетъ быть присоединенъ къ департаменту народнаго просвѣщенія и оба составятъ особую дирекцію, которая будетъ вѣ-рена Г. Карне, ревностному католику, защитнику свободнаго проповѣдыванія.

— Министръ народнаго просвѣщенія назначилъ 10,000 фр. для элементарныхъ училищъ въ Алжиріи т. е. въ Фукъ, Дундъ и въ Шерагасъ.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

F R A N C Y J A.

Paryż, 2 marca.

Слышать, że Król Belgijski za dni kilka wyjedzie do Londynu, ale Królowa pozostanie w Paryżu. Król Leopold od swego przyjazdu miał codziennie długie narady z Ludwikiem Filipem; na niektórych z nich bywał obecny książę Nemours. Uradzono na nich, aby Król Leopold jako połączony związkami krwi z Królewskimi domami: francuzkim i angielskim, podjął się pośrednictwa między niemi. Królowa Wiktoryja miała okazać gotowość do tego pojednania. Zrobiła nawet pierwszy krok, pisząc do Króla Ludwika list przyjacielski, w którym jednak niema wzmianki o polityce. Zdaje się, że przedsięwzięcie Króla Belgijskiego będzie nader trudnem. Idzie bowiem o przywrócenie między Królem Ludwikiem Filipem a Królową Wiktoryją tych stosunków, jakie istniały przed małżeństwami hiszpańskimi. Kwestya pomieniona ma być na stronę odłożoną i później dopiero i to po załatwieniu sporów między obu gabinetami, wzięta będzie pod rozwagę.

— P. Guizot spotkawszy się z Lordem Normanby u Posła Austryackiego, po załatwieniu przez tegoż dzieła-nych ich nieporozumień, podziękował naprzód Hr. Appony za pośrednictwo, a następnie obrócił się do Lorda Normanby, z temi słowy: „Panie Posle, sądzę, że zrobimy lepiej, na co pewnie i Pan się zgodzasz, iż nie będziemy wchodzić w żadne tłumaczenia.“ Na to mu odrzekł Poseł: „I ja tak sądzę.“ Obaj podali sobie ręce, i zaraz rozpoczęli rozmowę o przedmiotach politycznych. Wczoraj mieli znowu dłuższą naradę w ministerstwie spraw zagranicznych. Opozycja uważa to pojednanie za uległość gabinetu francuzkiego dla Anglii.

— Mówiono dziś w Izbie Deputowanych, że Królowa Krystyna przybędzie do Paryża około 10-go tego miesiąca. Zdaje się, że i Hr. Bresson otrzymał urlop z powodu śmierci swjej matki. Jego obecność w Madrycie byłaby jednak bardzo pożyteczną, jeżeli prawda, jak zapewniają, że między Królową Izabellą i jej małżonkiem panuje niezgoda. Korrespondencye niektórych gazet angielskich wzmiankują także o tych nieporozumieniach, a nawet do-ają, iż Król Franciszek pragnie rozwiązania małżeństwa swego na zasadzie bardzo ważnych powodów. Gruba ta-jemnica ostania jeszcze tę sprawę, ale wkrótce rozjaśnić się musi. Łatwo przewidzieć, jakieby ztąd następstwa wy-никnęły w stosunkach między Francją i Anglią.

— *Union monarchique* zapewnia, że gabinet Pruski w odpowiedzi na wezwanie ze strony Lorda Palmerstona, aby przystąpił do protestacyi gabinetu angielskiego wzglę-tem sukcesyi tronu hiszpańskiego, oświadczył się za przy- wróceniem prawa salickiego, i że gabinet Austryacki praw- wie w tenże sam sposób odpowiedział. Ale oba te gabinety nie miały nigdy zamiaru protestować inaczej, jak przez odmówienie uznania zmiany następstwa tronu zaprowa- dzonej w Hiszpanii testamentem Ferdynanda VII.

— Rząd francuzki porozumiawszy się z gabinetem Ma- dryckim, miał polecieć infantowi Don Henrykowi, aby przez pewny przeciąg czasu nie wydalal się z Tulonu.

— Słychać, że gabinet złoży niebawem Izbie Parów projekt do prawa, w celu przywrócenia kapitulie katedry w St Denis jej dawniej niepodległości i uwolnienia jej z pod- zwierzchnictwa Arcybiskupów Paryżkich.

— Wydział spraw duchownych ma być połączony z wy- działem oświecenia i tworzyć osobą dyrektora, która ma być powierzona P. Carne, gorliwemu katolikowi, walczą- cemu za swobodą nauczania.

— Minister oświecenia publicznego przeznaczył 10,000 fr. na szkoły początkowe w Algieryi, to jest, w Fuka, Dounda i Szerag s.

— Министръ иностранныхъ дѣлъ отправилъ одного изъ своихъ чиновниковъ въ Тунисъ, гдѣ отношенія бея съ Портою запутались.

— Гр. Валуевскій отправляется 12 числа въ Ла-Плату въ качествѣ повѣреннаго въ дѣлахъ, вмѣстѣ съ лордомъ Говденомъ, для прекращенія тамошней междоусобной войны. Лордъ Говденъ, находящійся нѣсколько уже дней въ Парижѣ, готовится также въ путь.

— На биржѣ курсъ ассигнацій возвысился, вслѣдствіе происшедшаго примиренія между англійскимъ посланникомъ и французскимъ министромъ иностранныхъ дѣлъ.

— Г. Делессеръ скончался вчера на 74 году отъ роду, послѣ продолжительной и тяжелой болѣзни. Онъ занимался сначала политическими дѣлами, но болѣе уже десяти лѣтъ, покинувъ это поприще, посвятилъ себя благотворительности и трудамъ по естественнымъ наукамъ. Онъ имѣлъ богатѣйшее въ Европѣ собраніе растений и раковинъ. Покойникъ завѣщаль, чтобы его похоронили безъ пышности; а 12,000 фр., которые могли бы стоить его похороны, приказалъ раздать бѣднымъ. Кромѣ того завѣщаль онъ 1,500 фр. для бѣдныхъ въ Пасси и 2,000 для реформатской церкви, ученіе которой онъ исповѣдывалъ.

3 Марта.

Во вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, министръ внутреннихъ дѣлъ потребовалъ кредита въ 4 милліона франковъ, для доставленія занятій рабочему классу, объявивъ притомъ, что повсюду во Франціи начаты публичныя работы.

— Приицъ Жуэвиллскій отправится на этой недѣлѣ въ Тулонъ и приметъ начальство надъ эскадрою въ Средиземномъ Морѣ. Въ Тулонѣ пробудеть онъ недолго и выйдетъ въ море. О цѣли экспедиціи, съ достовѣрностію, неизвѣстно, но кажется, что она назначена къ берегамъ Испаніи, а не въ Тунисъ. Между тѣмъ снаряжаютъ, съ поспѣшностію, вторую дивизию этой эскадры. Въ Маѣ мѣсяцъ будетъ уже въ готовности девять линейныхъ кораблей съ соответственнымъ числомъ фрегатовъ и пароходовъ. Въ Средиземномъ морѣ собирается также Англійскій флотъ.

— Вмѣсто умершаго контръ-адмирала Кернеля, назначенъ начальникомъ дивизіи Тулонскаго флота контръ-адмиралъ Требуаръ.

— Въ *Courrier Français* пишутъ, что Г. Гизо намѣренъ дать на дняхъ большой обѣдъ въ честь лорда Норменби, на который приглашены будутъ всѣ члены дипломатическаго корпуса. Въ томъ же журналѣ утверждаютъ, что Король Бельгійскій успѣлъ примирить Г. Гизо съ англійскимъ посланникомъ, и что ему послѣднему обѣщано отреченіе отъ права на Испанскій престолъ.

— Графъ Сентъ-Олеръ, сынъ французскаго посланника при Лондонскомъ дворѣ, прибылъ въ Парижъ съ депешами своего отца.

— Въ *Roue Nouvelle* пишутъ: „Болезненное состояніе Г. Мартена дю Норъ подало поводъ къ толкамъ о преобразованіи кабинета. Но эти толки неосновательны. Гг. Кюененъ-Гриденъ и Лакавъ-Лапла въ останутся при своихъ должностяхъ; слѣдственно остается вакантною только должность министра юстиціи, въ которую вѣроятно будетъ назначенъ Г. Геберъ.“

— Военный министръ, предложивъ проектъ постановленія о назначеніи чрезвычайнаго кредита для Алжирѣ, потребовалъ 200,000 франковъ на расходы по заселенію двухъ колоній: Сидія и Сентъ-Леонн, прусскими выходцами.

— Во дворцѣ Королевы Христіны, на Курсельской улицѣ, дѣлаютъ приготовленія къ ея пріѣзду, ожидаемому въ непродолжительномъ времени.

— Вчера скончался здѣсь князь Полинъскій послѣ тяжелой и продолжительной болѣзни.

4 Марта.

Король ежедневно посѣщаетъ луврскую галерею и смотритъ, присланныя на выставку, картины. Присяжные разсматриваютъ теперь портреты, для опредѣленія правъ ихъ на награду, число коихъ простирается до 1,100.

— Въ *Constitutionnel* пишутъ изъ Тангера слѣдующее: „Абд-эль-Кадеръ все еще находится въ окрестностяхъ Недрома, но у него не много войскъ, большую часть коихъ онъ отпустилъ, по поводу дороговизны пшеницы и ячменя. Однако онъ не теряетъ надежды, какъ о томъ писали въ журналахъ. Войска его разошлись во всѣ стороны, для удобнѣйшаго про-

— Minister spraw zagranicznych wysłał śpiesznie jednego ze swich urzędników do Tunetu, gdzie się stosunki Beja z Portą bardzo zakłócały.

— Hr. Walewski wyjeżdża 12-go do La-Plata, w charakterze pełnomocnika, dla uśmierzenia wespół, z Lordem Howden, tamecznej wojny domowej. Lord Howden od kilku dni bawiący w Paryżu, również gotuje się do tej podróży.

— Na dzisiejszej giełdzie wszystkie papiery poszły w górę, w skutku zaszczytnej pojednania między Posłem angielskim i francuzkim Ministrem spraw zagranicznych.

— P. Beniamin Delessert, zakończył wczoraj życie w 74 roku, po długiej i bolesnej chorobie. Znacomity ten niegdyś mąż stanu, od kilkunastu lat porzuciwszy życie publiczne, zajmował się jedynie celami dobroczynnymi i pracami w umiejętnościach przyrodzonych. Posiadał najpiękniejszy w Europie zbiór roślin i muszli. Kazał się pochować jak najskromniej, a 12 000 fr. któreby pogrzeb jego kosztował, przeznaczył dla ubogich. Prócz tego zapisał 1,500 fr. dla biednych w Passy, a 2,000 dla kościoła reformowanego, do którego należał.

Dnia 3 marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister spraw wewnętrznych żądał kredytu w ilości 4,000,000 fr. na zatrudnienie robotami klasy wyrobniczej, a oraz oświadczył, że na wszystkich punktach Francyi rozpoczęto budowy publiczne.

— Xiążę Joinville odjeżdża w tym tygodniu do Tulonu, gdzie obejmie dowództwo nad eskadrą stojącą na morzu Śródziemnem. W Tulonie zabawi krótko, i jak tylko można najspieszniej uda się na morze. O przeznaczeniu tej wyprawy nic nie wiemy pewnego, ale, jak się zdaje, uda się prędzej ku brzegom Hiszpanii, niż do Tunetu. Tymczasem przygotowują jak najspieszniej drugą dywizyę tejże eskadry. W miesiącu Maja będzie już dzie sięć okrętów gotowych z odpowiednią ilością fregat i statków parowych. Na morzu Śródziemnem zbiera się także flota angielska.

— W miejsce zmarłego Kontr-Admirała Quernel, komendantem jednej dywizyi Tulonkiej floty mianowany został Kontr-Admirał Tréhouart.

— *Kurjer Francuzki* donosi, że P. Guizot ma zamiar za kilka dni dać wielki obiad dla Lorda Normanby, na który zaprosi także cafe Ciąto Dyplomatyczne. Tenże sam dziennik utrzymuje, że to Król Leopold pojednał P. Guizot z Posłem angielskim, i że temu ostatniemu przyrzeczono zrzeczenie się praw następstwa do tronu w Hiszpanii.

— Hr. St. Aulaire, syn Posła francuzkiego przy dworze Londyńskim przybył do Paryża z depeszami swego ojca.

— *Z Revue Nouvelle*: „Choroba P. Martin du Nord dała powód do pogłosek o modyfikacyi gabinetu. Pogłoski te są bezzasadne. Nie jest bowiem prawdą, żeby P. Cunin Gridaine i Lacave Laplagne mieli opuszczać swoje wydziały; pozostaje zatem do osadzenia jedno tylko miejsce w gabinecie, to jest, ministerstwo sprawiedliwości, do którego naturalnym kandydatem jest P. Hebert.“

— Minister wojny, składając projekt do prawa o kredycie nadzwyczajnym dla Algierji, żądał 200,000 fr. na osiedlenie Prussaków w dwóch nowych wsiach Sidia i St. Leonie.

— W pałacu Królowej Krystyny, przy ulicy Courcelles, czynią wielkie przygotowania na jej przyjęcie. Mówią, że Monarchini zjedzie za dni kilka.

— Wczoraj, umarł w tutejszej stolicy Xiążę Polignae, brat byłego Ministra za Karola X, po długiej i bolesnej chorobie.

Dnia 4 marca.

Król zwiedza codziennie galerją Luwrn, w celu przejrzenia obrazów, nadesłanych na wystawę. Sąd przysięgłych zajmuje się obecnie wyrzeczeniem zdania o portretach, nadesłanych na pomienioną wystawę, których liczba wynosi 1,100.

— *Constitutionnel* donosi z Tangeru: „Abd-el-Kader bawi ciągle w okolicy Nedromu; ma jednak mało przy sobie wojska, gdyż większą część jego rozpuścił, z powodu znacznego podrożenia pszenicy i jęczmienia. Jednakże nie postradał całkiem nadziei, jak to już nieraz donoszono. Jego wojsko rozproszyło się tylko na wszystkie strony, dla łatwiejszego wyszukania żywności. Nie opuściło go, ale

довольствій, но не покинули его и всегда готовы литься на первый его призывъ. Политическое вліяніе эмира такъ же велико, какъ и прежде; агентовъ его принимаютъ въ Марокко съ уваженіемъ, а жители какъ пограничныя, такъ и обитающіе внутри края, ежедневно присылаютъ ему жизненные припасы. Генералъ Маре захватилъ въ 100 миляхъ отъ Алжира, у возставшаго племени Уледъ Ансасъ, 4,000 овецъ, 250 штукъ рогатаго скота, значительное число лошадей и верблюдовъ. Французы, въ бывшей съ симъ племенемъ стычкѣ, потеряли 3 чел. убитыми и 20 лошадей.

— Въ журналѣ *Portefeuille* увѣряютъ, что французское правительство согласилось съ англійскимъ касательно дѣлъ Океаніи. Покровительство Франціи ограничится островомъ Отаити; острова же, лежащіе подвѣтромъ, признаны будутъ независимыми. Требования Пritcharda также приняты.

— Говорятъ, что маршалъ Бюжо письменно довелъ Королю, что опъ ни подъ какимъ видомъ не приметъ военнаго министерства, пока не приведетъ къ окончанію завоеваній Алжиріи.

— Герцогъ Рианзаресъ прибылъ въ сію столицу и остановился въ домѣ, на карусельской улицѣ, куда вскорѣ ожидаютъ его супругу, Корлеву Христину.

А Н Г Л І Я

Лондонъ, 28 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, прочитанъ былъ въ третій разъ билль объ утвержденіи постановленій ирландскаго лорда-намѣстника, по случаю сдѣланныхъ имъ распоряженій относительно предпріятія публичныхъ работъ. Засимъ Г. Уэтонъ требовалъ вторичскаго чтенія своего билля, имѣющаго въ виду уничтоженіе существующихъ устарѣлыхъ уголовныхъ узаконеній относительно католиковъ. Сэръ Инглисъ сопротивлялся принятію сего билля, утверждая, что все отяготительныя для католиковъ узаконенія и неугрожавшія безопасности господствующей церкви, уже отмѣнены, остальные же должны имѣть силу, потому что они, въ видахъ обезпеченія господствующей церкви, оставлены были биллемъ объ эманципациі католиковъ. Г. Пиалъ, хотя несогласнался на нѣкоторыя отдѣльныя статьи сказаннаго билля, однако объявилъ себя въ пользу вторичнаго чтенія онаго, по тому поводу, что эти устарѣлыя узаконенія не согласны съ духомъ времени. Послѣ нѣсколькихъ еще другихъ рѣчей въ пользу и противъ билля, палата большинствомъ 102 противъ 99 голосовъ разрѣшила вторичное чтеніе онаго и отсрочила дальнѣйшее засѣданіе.

— Обнародованное возстановленіе прежнихъ дипломатическихъ сношеній между англійскимъ и французскимъ кабинетами подтверждается снова въ лондонскихъ газетахъ, сообщающихъ, что графъ Сентъ-Олеръ часто нынѣ занимается въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Вчера послылись слухи, что здѣшній кабинетъ получилъ увѣдомленіе отъ французскаго правительства, что оно, по требованію Мадридскаго кабинета, займетъ Балеарскіе острова. Предметъ этотъ предположено было разсматривать на вчерашнемъ засѣданіи министровъ.

— Здѣсь получены извѣстія, по телеграфу, что выборъ канцлера Кембриджскаго университета оконченъ. На сторонѣ принца Алберта оказалось 951 голосъ, а на сторонѣ графа Повиса 839, следовательно принцъ имѣлъ въ свою пользу большинство 112 голосовъ. Всѣхъ балотирующихъ было 1,790 чел.

— Въ Ирландіи вообще жалуются о биллѣ лорда Бентинка. Въ большей части газетъ, полученныхъ изъ этой части королевства, изъявляютъ негодованіе противъ тѣхъ ирландскихъ членовъ, кои въ нижнемъ парламентѣ подали голоса противъ билля, и обѣщаютъ употребить все вліяніе, чтобы воспрепятствовать выбору тѣхъ, кои, по ихъ мнѣнію, изменили своему долгу.

— Все еще продолжаютъ носиться самыя противорѣчащія слухи на счетъ состоянія здоровья О'Коннели. Хотя въ лондонскихъ газетахъ сохраняютъ по сему предмету глубочайшее молчаніе, однако изъ дублинскихъ газетъ видно, что тамъ сомнѣваются въ его выздоровленіи, тѣмъ болѣе, что онъ не страдаетъ какою либо опредѣленною болѣзнію, но только изнемогаетъ въ слѣдствіе излишнихъ трудовъ и напряженій, что, при преклонныхъ лѣтахъ его, угрожаетъ большою опасностію. Это извѣстіе, и почти убѣжденіе, что О'Кон-

owsemъ jest gotowe zgromadzić się na pierwsze jego wezwanie. Wpływ polityczny Emira jest równie wielki, jak dawniej; agentów jego przyjmują z uszanowaniem w Marokko, a mieszkańcy, tak pograniczni, jak znajdujący się w środku kraju, przesyłają mu codziennie dary w artykułach żywności. Jenerał Marey, o sto mil od Algieru, zabrał zbuntowanemu plemieniu Uled-Aissas 4,000 owiec, 250 sztuk bydła, znaczną liczbę koni i wielbłądów; ale Francuzi w utarczce stracili przytém 3 ludzi w zabitych, 3-ch rannych i 20 koni.

— *Dziennik Portefeuille* zapewnia, że rząd francuzki porozumiał się z Angielskim co do Oceanii Protektorat Francyi ma się ograniczyć na Otahity, wyspy zaś pod wiatrem leżące mają być uznane za niepodległe. Żądanie Pritcharda zostało także przyjęte.

— Marszałek Bugeaud miał na piśmie oświadczyć Królowi, że pod żadnym warunkiem nie przyjmie wprzód ministerstwa wojny, nim zupełne podbicie Algieryi do skutku przywiedzione nie będzie.

— Xiążę Rianzares przybył do tutejszej stolicy i wysiadł w pałacu przy ulicy Courcelles, gdzie jego małżonka Królowa Krystyna niebawem też jest spodziewana.

А Н Г Л І Я

Лондонъ, 28 лютого.

На онegdajшемъ посѣденіи Избы Нижней został odczytany po raz trzeci bil indemnizacji dla Lorda Namiestnika Irlandyi, z powodu jego postanowien we wzgledzie przedsiwzięcia robót publicznych. Następnie P. Watson domagał się o drugie odczytanie swego bilu, mającego na celu zniesienie istniejących jeszcze zadawniałych praw karnych przeciw katolikom. Sir Inglis sprzeciwiał się przyjęciu tego bilu, twierdząc, że wszystkie katolików uciskające prawa, które niezagrażały bezpieczeństwu panującego kościoła, zostały już zniesione; pozostałe zaś powinny być zachowane, gdyż te dla bezpieczeństwa panującego kościoła, wyrażone przez билеманьпациі katolików zawarowane zostały. P. Peel, lubo nie zgadzał się na niektóre pojedyncze klauzule rzeczonoego bilu, oświadczył się jednakże za drugim jego odczytaniem, z powodu, że przestarzałe te prawa nie są zgodne z duchem epoki. Po kilku jeszcze głosach za i przeciw bilowi, Izba większością głosów 102 przeciw 99 zezwoliła na drugie jego odczytanie i odroczyła dalsze posiedzenie.

— Objawione przywrócenie regularnego biegu stosunków dyplomatycznych między gabinetami Anglii i Francyi, potwierdza się na nowo w dziennikach Londyńskich, które donoszą, że Hr. St. Aulaire pracuje teraz często w ministerstwie spraw zagranicznych.

— Wczoraj krążyła pogłoska, że gabinet tutejszy otrzymał zawiadomienie rządu francuzkiego, iż tenże na żądanie Madryckiego gabinetu osadza wyspy Bалеарские. Wczorajsza rada Ministrów miała się tym przedmiotem zajmować.

— Nadeszła tu telegrafem wiadomość, że uniwersytet Kембридзки ukończył wybór Kanclerza. Xiążę Albert otrzymał 951 głosów, a Hr Powis 839, zatem za Xięciem oświadczyła się większość 112 kresiek. Głosowało ogólnie 1,790 osób.

— W Irlandyi powszechnie żałują билу Lorda Bentinck. Większa część dzienników, wychodzących w tej części królestwa, oburzona jest przeciw tym członkom Irlandzkim, którzy w Izbie Nijszej głosowali przeciw bilowi, i zapowiadają, że użyją wszelkiego wpływu, aby przeszkodzić wyborowi nadal tych, którzy, według ich zdania, zawiedli swój mandat.

— Najsprzeczniejsze wieści nie przestają obiegać o stanie zdrowia O'Connello. Lubo dzienniki Londyńskie zachowują w tym przedmiocie najgłębsze milczenie, okazuje się jednak z dzienników Dublińskich, że tam mało mają nadziei o jego wyzdrowieniu, tѣmъ bardziej, że tu nie zachodzi żadna wyraźna choroba, ale tylko zupełne wyczerpanie sił, w skutku zbytniej pracy i wyczerpania, co przy podeszłym wieku pacyenta, nie małem niebezpieczeństwem zagraża. Wiadomość ta i prawie pewność, że O'Connell ulegnie pod tą chorobą, przeraziła najdotkliwiej mieszkań-

нель сдѣлается жертвою сей болѣзни, привело въ ужасъ жителей Дублина и другихъ ирландскихъ городовъ, гдѣ оно распространилось съ быстротою молнии. Одна изъ газетъ, издаваемыхъ въ Лимерикѣ, вышла уже съ черною каймою, и для объясненія сего слишкомъ преждевременнаго траура, присовокупляетъ, что одинъ даже слухъ о такой чувствительной потерѣ, есть такое ужасное для Ирландіи несчастье, что достаточно оправдываетъ наложеніе общаго траура.

— По письму изъ Дублина отъ 22 Февраля, напечатанному въ министерскомъ журналѣ *M. Chronicle*, число умершихъ, вслѣдствіе голода и болѣзней, внесенныхъ въ городскую книгу города Дублина, составляло въ исходѣ прошедшей недѣли ужасную цифру 50,000!!! но говорятъ, что еще значительное число не было объявлено полиціи.

— Въ *M. Post* сообщаютъ снова объ отпаденіи двухъ духовныхъ лицъ отъ господствующей церкви, кои перешли въ католицизмъ и оставили свои прѣбства.

1 Марта.

Третьяго дня въ Букингамскомъ дворцѣ было засѣданіе тайнаго совѣта, подъ предсѣдательствомъ Королевы. Послѣ этого засѣданія министры собрались въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Лордъ Джонъ Россель и канцлеръ казначейства, принимали сегодня предложенія о займѣ въ 8 мил. Баронъ Ротшильдъ предлагалъ по 89½ за сто. Г. Барингъ предложилъ тѣ же условія; и когда канцлеръ спросилъ перваго изъ нихъ, вмѣстѣ ли они входятъ въ эти обязательства, и тотъ отвѣчалъ утвердительно, то съ ними немедленно заключены и подписаны контракты.

— На послѣднемъ засѣданіи нижней палаты укрѣпил кабинетъ за требованіе слишкомъ значительной суммы на расходы по флоту; но Г. Вардъ доказалъ, что Франція употребляетъ на сей предметъ только 352,000 ф. ст. менше, чѣмъ Англія въ этомъ году, потому что расходы на англійскій флотъ составляютъ 5,991,000 ф. ст., а на французскій, считая въ томъ числѣ и назначенныя на постройку 31 новаго военнаго корабля 5,639,000.

— На собраніи директоровъ Остъ-Индской компаніи, генераль-лейтенантъ сэръ Виллоби назначенъ главнокомандующимъ вооруженныхъ силъ компаніи, и вторымъ членомъ совѣта Бомбейскаго президентства.

— Вновь открытая въ Англіи комета, о которой мы уже сообщали, становится все болѣе и болѣе приметною, и издаетъ довольно большой свѣтъ. Она будетъ замѣчаема почти до исхода второй недѣли Марта. Ночью, съ Пятницы на Субботу, можно было видѣть ее съ помощію ночной зрительной трубы обыкновенной величины, несмотря на то, что свѣтъ дунъ былъ весьма силенъ.

Г Е Р М А Н І Я.

Карлсруэ, 2 Марта.

27-го Февраля, здѣшній большой театръ сдѣлался добычею пламени. Загорѣлось въ ложахъ перваго яруса, какъ только зажгли газовую лампу. Слѣдствіе по сему предмету еще не окончено; известно только, что занавѣски ложъ загорѣлись отъ газа, и пламя съ чрезвычайною быстротою охватило театръ. Распространившійся дымъ перепугалъ зрителей, отъ чего произошла такая суматоха, что до 70 человекъ зрителей, на галереѣ третьяго яруса, задохлись и сгорѣли. Случай этотъ опечалилъ многія семейства, потерявшія своихъ родственниковъ.

4 Марта.

Сегодня въ 5 часовъ по полудни, происходили похороны лицъ, погибшихъ при пожарѣ герцогскаго театра. Шествіе началось отъ ратуши; впереди шли священники различныхъ исповѣданій, а за ними слѣдовали чиновники министерствъ и члены муниципалитета. Толпы народа сопровождали шествіе. На кладбищѣ священники почтили память умершихъ приличнымъ словомъ, а присутствовавшихъ растрогали описаніемъ ниспосланнаго Провидѣніемъ несчастья. Пожаръ здѣшняго театра произошелъ по неосторожности зажигающаго лампу въ ложѣ маркиза Вильгельма. Онъ хотѣлъ отвинтить газовой рожекъ, но газъ воспламенился отъ свѣчи, которую онъ держалъ въ рукѣ. Ламповщикъ, вмѣсто того, чтобы заткнуть газовой рожекъ и отдѣлаться небольшимъ обожгомъ, бѣжалъ въ испугѣ, и содѣлался причиною несчастья.

сѣвъ Дублина и иныхъ мѣстъ Ирландскихъ, гдѣ съ лѣтомъ бѣсноты розсѣла. Jeden z dzienników wychodzących w Limerick, otoczył już swe kolumny czarną obwódką; dla wytłómaczenia zaś tej zbyt wczesnej żałoby, dodaje, że sama wieść o podobieństwie tak bolesnej straty, jest tak dotkliwym nieszczęściem dla Irlandyi, iż usprawiedliwia dostatecznie przywdzianie powszechniej żałoby.

— Według listu z Dublinu, pod dniem 22 lutego, zamieszczonego w ministerjalnym dzienniku *Morning-Chronicle*, liczba zmarłych z głodu i chorób, zapisanych w księdze stanu cywilnego w Dublinie, wynosiła przy końcu zeszłego tygodnia przerażającą cyfrę 50,000!!! a mówią, że jeszcze znaczna liczba nie była deklarowana w policji.

— *Morning-Post* donosi o odpadnięciu znowu dwóch duchownych od panującego kościoła, którzy przeszli do katolicyzmu i opuścili zyskowe probostwa.

Dnia 1 marca

Onegdaj odbywała się tajna rada w pałacu Buckingham pod przewodnictwem Królowej. Zaraz bezpośrednio potój radzie, Ministrowie zgromadzili się w pałacu ministerstwa spraw zagranicznych.

— Lord John Russell i Kanclerz Izby skarbowej, przyjmowali dzisiaj warunki pożyczki 8 milionów. Baron Rotszyld proponował 89½ za sto; też same warunki podał P. Baring, a gdy pierwszy na zapytanie Kanclerza, czy wspólnie biorą pożyczkę, twierdząc odpowiedział, zawarł z nimi kontrakty i natychmiast takowe podpisano.

— Na ostatniem posiedzeniu Izby Niższej zarzucano rządowi, że zbyt wielkiej summy żąda na marynarkę, atoli P. Ward dowiódł, że Francya tylko o 352,000 funt. mniej od Anglii w tym roku wydaje, gdyż marynarka angielska kosztuje 5,991,000 funt. a francuzka, licząc w to budowę 31 nowych okrętów wojennych, 5,639,000 f. szt.

— Na zgromadzeniu Dyrektorów Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, Jenerał-Porucznik Sir Willoughby mianowany został naczelnym dowódcą siły zbrojnej Kompanii i drugim członkiem Rady prezydencyi Bombaj.

— Nowa kometa w Anglii odkryta, o której już było doniesiono coraz jest wyraźniejszą i rzuca dość wielkie światło. Widzialną będzie aż blisko do końca 2-go tygodnia w Marcu. W noc z dnia 26 na 28 lutego, można ją było widzieć za pomocą lunety nocnej, zwyczajnej mocy, pomiernie że świeży świecił.

Н І В М С У.

Karlsruhe, 2 marca.

Dnia 27 lutego, wielki teatr tutejszy stał się pastwą płomieni, i to przed samem zaczęciem widowiska. Ogień okazał się naprzd w łozach dworu na pierwszym piętrze, i to zaraz po zapaleniu lampy gazowej. Śledztwo przedsięwzięte w tym przedmiocie nie jest jeszcze ukończone, tyle tylko wiadomo, że gaz zapalił draperye loży, a ogień z nadzwyczajną szybkością objął cały teatr. Roztaczający się dym na wszystkie strony, ogarnął widzów przestraczem i wzbudził największe zamieszanie, tak, że osoby wszelkiego wieku, znajdujące się w galerji trzeciego piętra, poduśły się i popaliły. Liczba tych osób dochodzi 70. W całym mieście panuje największe przerażenie i smutek.

Dnia 4 marca.

Dzisiaj, o godzinie 5-jej z południa, odbył się pogrzeb osób, które poniosły śmierć w skutku pożaru tutejszego teatru. Smutny ten orszak wyruszył z ratusza; na jego czele postępowali kapłani różnych wyznań, a za nimi wszyscy urzędnicy ministerstw, jako też członkowie urzędu municypalnego. Tłumy nieprzeliczone ludu towarzyszyły temu obrzędowi. Na cmentarzu, kapłani w mowach swoich oddali hołd pamięci zmarłych, a obecnych wzruszyli opisem zstaniego od Opatrzności wypadku. Pożar w teatrze wynikł z nieostrożności zapalającego lampy, który nie mogąc zapalić gazu w loży Margrabiiego Wilhelma, chciał odśrubować kurek, a gaz natychmiast zajął się od świecy, którą zapalacz trzymał w ręku. Zapalacz, zamiast coby miał zatknąć rurkę i wystawić się na lekkie tylko oparzenie, uniesiony przestraczem uciekł i stał się powodem tak wielkiej klęski.

И т а л и я.
Римъ, 13 Февраля.

Третьяго дня, послѣ торжественной литургіи по случаю праздника Срѣтенія Господня, Папа пригласилъ кардиналовъ: Ламбускини, Полидори, Джиззи и монсиньора Корболи Бусси, на чрезвычайную конгрегацию, для соображенія результатовъ совѣщаній, произведенныхъ съ представителями разныхъ державъ относительно окончательнаго улаженія церковныхъ недоразумѣній, происшедшихъ во время минувшаго царствованія.

— При нынѣшнемъ торжествѣ Римской пропаганды, происходившемъ 10 Января, воспитанники сего учебнаго заведенія читали разсужденія на языкахъ: албанскомъ, амгарскомъ, английскомъ, анголанскомъ, арабскомъ, письменномъ болгарскомъ, кельтскомъ, письменномъ халдейскомъ, письменномъ и простонародномъ китайскомъ (диалогъ съ музыкою), вѣицкомъ, французскомъ, старо и ново-греческомъ, письменномъ еврейскомъ, равнинскомъ, индостанскомъ, испанскомъ, голландскомъ, курасайскомъ, курдскомъ съ музыкою, латинскомъ, лапландскомъ, латышскомъ, мальтійскомъ, германскомъ, письменномъ и простонародномъ армянскомъ, пегуанскомъ (диалогъ съ музыкою), персидскомъ, польскомъ, португальскомъ, ретійскомъ, самаританскомъ, шотландскомъ, шведскомъ, швейцарскомъ (диалогъ съ музыкою), сингальскомъ, сирійскомъ, тамулишскомъ, турецкомъ, венгерскомъ, итальянскомъ и валахскомъ. Все говорившіе были природные туземцы, и представляли вмѣстѣ удивительную смѣсь цвѣтовъ, физіономій и произношеній рѣчей. Этотъ умильный обрядъ былъ истиннымъ воспоминаніемъ сошествія св. Духа: утѣшительнымъ доказательствомъ распространенія и торжества христіанства въ разныхъ странахъ міра, и какъ бы исполненіемъ тѣхъ словъ спасителя, которые онъ произнесъ къ своимъ ученикамъ: „Шедше, научите всея земли!“

— Въ *Diario di Roma* сообщаютъ о важномъ открытіи. Ученый Иезуитъ, профессоръ и бібліотекаръ въ Римской коллегіи, патеръ *Секки*, изобрѣлъ новый способъ *читать и объяснять египетскіе иероглифы*. Способъ сей, имѣющій быть дополненіемъ трудовъ знаменитаго Шамполіона, и окончательно разрѣшающій все не изслѣдованныя еще сомнѣнія, объясненъ былъ авторомъ на засѣданіи Археологической Академіи, 14 Января, и подтвержденъ рядомъ опытовъ, которые всѣхъ убѣдили въ его дѣйствительности.

17 Февраля.

Вчера прибылъ сюда назначенный въ Вѣну Турецкій Посоль, Шекибъ-Эфенди, съ свитого своего, и занялъ приготовленные для него покои во дворцѣ на улицѣ *Виа-дуэ-Маселли*. Говорятъ, онъ пробудетъ здѣсь нѣсколько недѣль. По приглашенію встрѣтившаго его губернатора, онъ немедленно отправился, въ своемъ экипажѣ, на Корсо, и принялъ участіе въ карнавалѣ, который былъ въ полномъ разгарѣ, при благоприятной погодѣ. Ночью явился онъ также въ театрѣ *Tordinone*, и смотрѣлъ на балъ изъ назначенной для него ложи, лежа, по турецкому обычаю, на подушкѣ. Вчера утромъ посѣтилъ онъ статсъ-секретаря кардинала Джиззи, и сегодня, или не далѣе какъ завтра, представителю Его Святѣйшества въ особой аудіенціи. Прибытіе посла возбудило здѣсь величайшее вниманіе; въ первый разъ султанскій посоль посѣщаетъ Папу, и притомъ, какъ слышно, съ нимъ будетъ вести переговоры о назначеніи постоянного турецкаго агента въ Римѣ.

И с п а н і я.

Мадридъ, 18 Февраля.

Въ одномъ министерскомъ журналѣ, издаваемомъ въ Барселонѣ, пишутъ, что Французское правительство намѣрено отправить шесть военныхъ кораблей къ Балсарскимъ островамъ. Въ *Heraldo*, журналъ поддерживающемъ интересы Франціи, присовокудляютъ: „Не удивляемся, что Французское правительство, ради собственной пользы, безъ всякаго отношенія къ выгодамъ Испаніи, хочетъ воспрепятствовать, чтобы сіи прекрасные острова, служащіе ключемъ къ Средиземному морю, не попали, подъ какимъ либо предлогомъ, въ руки Англіи, или другой націи, которая захотѣла бы овладѣть ими, для пользы Великобританіи.“ Къ этому должно присовокупить, что бывшій Французскій посланникъ въ Испаніи, графъ Жоверъ, отозвался въ 1841 г. въ палатѣ перовъ, что флотъ собранный,

В а о с п у.

Рымъ, 13 лутега.

Онегда, по урочыстемъ набоженствъ ле Очыщенія N. P. Maryi,wezwał Papię Kardynałów: Lambruschini, Polidori, Gizzi i Monsignore Corboli Bussi, na nadzwyczajną kongregacyą, w celu roztrząsania wypadków narad, odbytych z Reprezentantami różnych mocarstw, względem ostatecznego załatwienia nieporozumień kościelnych, z przeszłego Pontyfikatu zaszych.

— Przy tegorocznej uroczystości Propagandy w Rzymie, na cześć ŚŚ. Trzech Królów, odbytej dnia 10-go stycznia, uczniowie tego duchownego zakładu czytali rozprawy w następujących językach: w albańskim, amharskim, angielskim, angolańskim, arabskim, pismiennym bulgarskim, celtyckim, chaldejskim pismiennym, chińskim pismiennym i gminnym (dIALOG z muzyką), etyopskim, francuzkim, staro i nowo greckim, georgijskim, hebrajskim pismiennym, rabińskim, hindostańskim, hiszpańskim, hollenderskim, illiryskim, irlandzkim, kurasajskim, kurdyjskim z muzyką, lapońskim, łacińskim, łotyskim, maltańskim, niemieckim, ormiańskim pismiennym i gminnym, peguańskim (dIALOG z muzyką), perskim, polskim, portugalskim, retyckim, samarytańskim, szkockim, szwedzkim, szwajcarskim (dIALOG z muzyką), syngalejskim, syryjskim, tanuliskim, tureckim, węgierskim, włoskim i wołoskim. Wszyscy prawie mówiący byli rodowitymi krajowcami i okazywali zarazem dziwną mieszaninę kolorów, fizyognomii, i intonacji wymowy. Wzruszający ten obrzęd był prawdziwym przypomnieniem cudownego zesłania Ducha św.; pocieszającym dowodem szerezenia się i tryumfu Chrystyanizmu w różnych stronach świata, a oraz dopełnieniem tych słów Zbawiciela, które wyrzekł do uczniów swoich: „Rozejdźcie się po całym świecie i nauczajcie wszystkie narody!“

— *Diario di Roma* donosi o ważnym naukowym odkryciu. Uczony Jezuita, Professor i Bibliotekarz w Kollegium Rzymskim, Ojciec *Secchi*, wynalazł nowy sposób czytania i objaśniania hieroglifów egipskich. Sposób ten, mający być dopełnieniem prac sławnego Champoliona, i rozstrzygający stanowczo wszystkie niedocieczone przezeń wątpliwości, wyłożony był przez autora na posiedzeniu Akademii Archeologicznej d 14 stycznia, i poparty szeregiem doświadczeń, które o jego prawdziwości wszystkich obecnych przekonaly.

Dnia 17 lutego

Wczoraj przybył tu przeznaczony do Wiednia Posel turecki, Szekib-Efendi, z orszakiem, i stanął w przygotowanych dlań pokojach, w pałacu na ulicy *Via-due-Masegli*. Powiadają, że tu kilka tygodni zabawi. Na wezwanie Gubernatora, który wyjechał na jego spotkanie, Posel udał się niezwłocznie w swoim pojeździe na Corso, dla wzięcia udziału w zabawach karnawałowych, który był właśnie w pełnym ożywieniu i blasku, pod wpływem najpiękniejszej pogody. Wieczorem Posel ukazał się także w teatrze *Tordinone* i przypatrywał się maskardzie z przeznaczonęj sobie loży, leżąc, według zwyczaju tureckiego, na podusce. Wczoraj z rana odwiedził Sekretarza Stanu Kardynała Gizzi, a dzisiaj, lub najdalej jutro będzie przedstawiony Ojcu św. na prywatnym posłuchaniu. Przybycie Posła obudziło tu największy interes i uwagę; po raz bowiem pierwszy Pesel muzułmańskiego Sułtana odwiedza Papię, i przytém, jak słychać, prowadzić z nim będzie układy względem utrzymania ciągłego tureckiego ajenta w Rzymie.

Hiszpania.

Madryt, 18 lutego.

Dziennik ministeryalny, wychodzący w Barcelonie, donosi, że rząd francuzki ma zamiar wysłać sześć okrętów wojennych do wysp Balearskich. Do tój wiadomości dodaje *Heraldo*, dziennik poświęcony interesom francuzkim: „Nie dziwi nas, że rząd francuzki, w swoim własnym interesie, bezwzględnie na sprawy hiszpańskie, chce przeszkodzić, aby te piękne wyspy, będące kluczem do Śródziemnego morza, pod jakim bądź pozorem, lub z jakiej bądź przyczyny, nie dostały się w ręce Anglii, lub innego narodu, któryby je objął w widokach tego mocarstwa.“ Tu należy przypomnieć sobie, że Hr. Jaubert, były Posel francuzki w Hiszpanii, powiedział 1841 roku w Izbie Parów, że flota, którą P. Thiers ściągnął na morze Śródziemne, przeznaczona była na osadzenie wysp Balearskich.

по распоряженію тогдашняго перваго министра Г. Тьера, въ Средиземномъ морѣ, назначенъ былъ для защиты Балеарскихъ острововъ.

— Сегодня въ палатѣ депутатовъ начнутся пренія по проекту адреса, и такъ какъ въ немъ одобряется бывшее министерство, то со стороны прогрессистовъ будутъ сильныя выходки; но если проектъ сей будетъ утвержденъ, то Гг. Монъ и Пидаль возвратятся къ своимъ должностямъ.

— Во французскихъ газетахъ извѣщаютъ о прибытіи инфанта Дона Генриха въ Тулонъ. Онъ посланъ туда, по распоряженію правительства, для осмотра морскихъ арсеналовъ. Кажется, инфантъ принялъ это порученіе не очень охотно.

22 Февраля.

Въ журналѣ *Clamor publico* напечатано: „Вчера вечеромъ говорили, что министры просили увольненія отъ должностей, по поводу возникшихъ между ними несогласій на счетъ генерала Бретона, одни изъ министровъ хотѣли, чтобы онъ вышелъ въ отставку, а другіе желали, чтобы остался. Всѣ Каталонскіе депутаты требуютъ, чтобы генералъ Бретонъ удаленъ былъ отъ должности генералъ-капитана Каталоніи.“

— Изъ Каталоніи получено неблагоприятное извѣстіе, что нѣсколько карлистскихъ начальниковъ прибыли въ эту провинцію. Графъ Монтемолинъ назначилъ генералъ-капитаномъ въ Каталонію генерала Форкаделя; начальникомъ Барселонской провинціи Г. Пехо-дель-Оли, и начальникомъ Таррагонской провинціи генерала Тристаны.

— Отрядъ состоящій изъ 300 человекъ Карлистовъ овладѣлъ 16 с. м. городомъ Сервера, лежащимъ на большой дорогѣ изъ Сарагоссы въ Барселону. Гарнизонъ взятъ въ плѣнъ, а мѣстные начальники спаслись бѣгствомъ. Карлисты, именемъ Карла VI срыли укрѣпленія, захватили казну и освободили арестантовъ, а вечеромъ выступили и изъ города, въ совершенномъ порядкѣ, по дорогѣ въ Гизону. Извѣстіе это встревожило всѣхъ на биржѣ. (Сервера расположена на равнинѣ, окружена превосходною стѣною, и составляетъ важный стратегическій пунктъ, оберегающій сообщеніе между Леридою и Барселоною. Во время послѣдней междоусобной войны карлисты ни когда не успѣли овладѣть симъ городомъ, не смотря на многократныя ихъ покушенія.)

— Въ Галиціи и въ окрестностяхъ Толедо также появились карлистскія шайки.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 10 Февраля.

Между инсургентами и войсками Королевы произошли опять схватки, въ которыхъ побѣдителями остались большею частию послѣдніе.

— Подтверждается, что О'Доннелъ, главный предводитель Мигелистовъ, лишился жизни, 31 Января, въ тотъ день, когда пораженъ былъ при Вилла-Реальѣ. Послѣ сего сраженія онъ бѣжалъ по направлению Шавеса, но снѣгъ, засыпавшій въ горахъ ущелия, заставилъ его отправиться обратно по дорогѣ, на коей этотъ старецъ, настигнутый нѣсколькими всадниками, изрубленъ былъ вмѣстѣ съ его адъютантомъ, и даже, какъ нѣкоторые утверждаютъ, со всѣмъ своимъ штабомъ. По причинѣ смерти О'Доннелля, главное предводительство надъ Мигелистами получилъ Бернардъ Кельго, который, Опортской юнтѣ, состоящей изъ Сентбристовъ, объявилъ свое расположеніе. Смерть О'Деннелля считаютъ весьма важнымъ происшествіемъ; однако выгоды, приобретенныя, при нѣсколькихъ схваткахъ, войсками Королевы, равны ли потерямъ, понесеннымъ ими при Альказаръ-досаль, въ алемтежской провинціи, гдѣ майоръ Пльхарко съ отрядомъ въ 130 чел., разбитъ былъ гверильдасами.

— Новаго англійскаго посланника, сэръ Сеймора, ожидали здѣсь ежеминутно; говорятъ, что Англія приметъ на себя посредничество между враждующими партіями, однако, какъ полагаютъ, Королева едва ли согласится на подобныя предложенія.

— По донесеніямъ изъ Опорто отъ 9 Февраля, маршалъ Салданья не подвигался еще впередъ, а стоялъ за линією Воги; главная квартира его была расположена въ Агэдѣ, въ 11-ти миляхъ отъ Опорто. Генералу Казало, стоявшему въ укрѣпленномъ лагерѣ при Виянѣ, угрожалъ начальникъ юнты, дасть-Антасъ, который стоялъ при Барселосѣ, въ 8 миляхъ отъ Опорто и 3 отъ Вияны. Въ Опортѣ господствуетъ спокойствіе и въ сѣстныхъ припасахъ не было ни малѣйшаго недостатка.

— Дзисля, в конгрессе депутатываныхъ розпочынаюць сѣ розправы надъ адрессемъ, а же тенже завѣра в собѣе поchwалѣ давнего габинету, прогресси сѣ силне прачеив нему wystapiа; gdyby jednakże w obecnej osnowie byt przyjety, PP. Mon i Pidal wróciliby do gabinetu.

— Dzienniki francuzkie doniosły już o przybyciu Infanta Don Henryka Tulonu; rząd wysłał go w celu zwiedzenia morskich arsenałów i warsztatów okrętowych francuzkich. Zdaje się, że Infant niechętnie podjął się tego zlecenia.

Dnia 22 lutego.

Czytamy w *Clamor Publico*: „Mówiono wczoraj wieczorem, że Ministrowie prosili o uwolnienie od obowiązków, w skutku zaszłych pomiędzy nimi nieporozumień z powodu Jenerała Breton, którego jedni członkowie gabinetu oddalić, a drudzy zatrzymać chcieli. Wszyscy deputowani Katalońscy nalegają, aby pomieniony Jenerał był najspieszniej z Kapitaństwa Jenerałnego prowincyi Katalońskiej usuniętym.“

— Wiadomości z Katalonii są nader zatrważające; kilkunastu bowiem naczelników karlistowskich wkroczyło do tej prowincyi. Hr. Montemolin mianował kapitanem Jenerałnym Katalonii Jenerała Forcadell komendantem prowincyi Barcelony P. Pejo del Oli, a prowincyi Tarragony Jenerała Tristany.

— Oddział złożony z 300 blisko Karlistów opanował 16-go b. m. rano miasta Cerwera, leżące przy wielkim gościńcu z Saragossy do Barcelony. Słaba załoga została wziętą w niewolę, miejscowe władze cywilne ratowały się ucieczką. Karliści w imieniu Króla Karola VI kazali zburzyć szanie, zabrali kasę i uwolnili więźniów. Wieczorem wyszli z miasta w największym porządku, udając się w kierunku Guisony. Wiadomość ta sprawiła paniczny przestrah na giełdzie. (Cerwera leży na równinie, otoczone jest mocnym murem, i stanowi ważny punkt strategiczny, zasłaniający komunikacją między Leridą a Barceloną). W ostatniej wojnie domowej nigdy Karlistom nie udało się opanować tego miasta, o co się po wielokroć kusili.

— W Galicyi i w okolicach m. Toledo, ukazały się także karlistowskie oddziały.

PORTUGALIA.

Lizbona, 10 lutego.

Pomiędzy wojskiem Królowej a powstańcami zaszło kilka małych utarczek, które po większej części wypadły na korzyść pierwszego.

— Putwierdza się, że O'Donnell, naczelný wódz Miguelistów, utracił życie 31 stycznia, w dniu, w którym poniósł klęskę pod Villa-Pouca. Po tej bitwie uciekał on w kierunku m. Chaves, ale śnieg zasypawszy wąwozy w górach, zmusił go do odwrótu i udania się gościńcem, gdzie ten podeszły mąż napadnięty przez kilku jeźdźców, rozsiekany został wraz z swoim adjutantem, a podobno (jak niektórzy twierdzą) i z całym sztabem swoim. Przez zgon O'Donnella naczelné dowództwo wojsk miguelistowskich przeszło na Bernarda Coelho, który septembrystowskiej Juncie w Oporto przychylnosć swoję oznajmił. Zgon O'Donnella uważają za bardzo ważny wypadek, wszelako korzyści, jakie wojsko królewskie odniosło w kilku miejscach, równoważą się z klęską, którą samo poniosło pod Alcazar de Sal, w prowincyi Aлемтежо, gdzie Major Ilhareo ze 130 ludźmi, pobity został przez Guerillasów.

— Nowy Poseł angielski, Sir Seymour, co chwila jest tu oczekiwany. Mówią znowu o pośrednictwie Anglii pomiędzy spór wiodącymi stronami, wątpią jednak, aby je Królowa przyjęła.

— Według doniesień z Oporto z dnia 9, Marszałek Saldanha nie posunął się jeszcze za linję Vouga. Główna jego kwatera znajduje się ciągle w Agueda o 11 mil od Oporto. Jenerał Casal oszańcował się w Viana, gdzie mu zagraża naczelnik Juntы, Das-Antas, który stoi w Barcellos, o 8 mil od Oporto a o 3 mile od Viany. W Oporto panuje spokojność i żywności jest podostatkiem.

Опорто, 13 Февраля.

Со времени кончины О'Донелла, мугеллисты повсюду соединились съ Септабристами. Отряд инсургентовъ подъ командою Барона Ферноса выступилъ отсюда по направленію къ Барка-д'Алва, а Сесаръ-Васконселлосъ въ челѣ 2,500 чел. стоитъ лагеремъ при Пенафьелъ, съ тою цѣлю чтобы маршалу Салданья воспрепятствовать, при переправѣ чрезъ рѣку Дуэро. Къ генералу Васконселлосъ присоединились слишкомъ 800 мугеллистовъ подъ командою начальника Бернардино.—Остатки отряда Макъ-Доннелла присоединились къ генералу Дасъ-Антасу. Септабристскій офицеръ, Мендесъ-Ляите, съ отрядомъ въ 300 чел., напалъ на правительственный арсеналъ въ Авейръ, и взялъ 230 штукъ оружія, много аммуниціи и значительную сумму денегъ; сверхъ сего онъ схватилъ нѣсколько десятковъ плѣнныхъ, въ числѣ коихъ находится секретарь Салданья. Мятежь распространяется въ Алгарви; прибрежный городъ Фаро укрѣпленъ инсургентами.

ГРЕЦІЯ.

Афины, 14 Февраля.

Греческо-Турецкое дѣло съ каждымъ днемъ получаетъ новый оборотъ и приобретаетъ новую важность. Въ слѣдствіе недоразумѣнія, происшедшаго на придворномъ балѣ между Королемъ и турецкимъ посланникомъ, получена здѣсь изъ Константинополя нота, въ коей Порта требуетъ, чтобы министръ иностранныхъ дѣлъ, Г. Колетти, отправился къ турецкому посланнику и изъявилъ ему свое сожалѣніе, по поводу случившагося происшествія, чтобы королевскій адъютантъ полковникъ Цамп-Картаго (который, не получивъ требованнаго имъ посвидѣтельствованія, со стороны турецкаго посланника, даннаго ему въ Константинополь паспорта, содѣлался поводомъ къ сему недоразумѣнію) былъ удаленъ, и чтобы сверхъ сего Греческое правительство препроводило въ архивъ Порты извинительное объясненіе! Три дня предоставлено для соображенія греческому правительству; по истинаніи этого срока безъ ожидаемаго успѣха, турецкій посланникъ долженъ оставить Афины и возвратиться въ Константинополь. Срокъ сей оканчива сегодня. Посланникъ готовится къ отъѣзду, уплачиваетъ купцамъ долги и распорядился уже на счетъ продажи своей движимости. Между тѣмъ греческое правительство, по совѣщаніи съ посланниками разныхъ державъ, отправило депеши къ своему посланнику въ Константинополь. Содержаніе ихъ неизвѣстно. Турецкій посланникъ сегодня имѣлъ оставить Афины. Здѣшній власти предприняли мѣры, чтобы удержать народъ отъ изьявленія знаковъ негодованія къ турецкому посланнику.

15 Февраля.

Турецкій посланникъ оставилъ вчера Афины и отправился въ Константинополь. Тотчасъ послѣ отъѣзда его собрались представители чужестранныхъ державъ, и употребили всѣ усилія, чтобы греческій кабинетъ расположить къ уступчивости. Вслѣдствіе сихъ успій положили, чтобы Г. Колетти, президентъ министерскаго совѣта, написалъ письмо къ Рейсъ-Эфендію, а Король къ Султану.

— Слова Короля, произнесенныя Его Величествомъ турецкому посланнику на балѣ во дворцѣ, которыми послѣдній столь обидѣлся, были слѣдующія: Я полагаю, что ручательство Короля заслуживаетъ лучшаго уваженія, нежели какое ему оказано.“ Турецкій посланникъ поклонился и оставилъ балъ спустя два часа, т. е. уже послѣ того, какъ ему объяснили, какъ слѣдуетъ принять эти слова. Греческое правительство очевидно обижено въ этомъ дѣлѣ, и однако же не оно, а турецкое правительство требуетъ удовлетворенія. Не смотря на то, здѣсь всѣ вообще думаютъ, что доброе согласіе между обѣими соседственными странами ни на минуту не будетъ прекращено, и что происшедшія затрудненія будутъ улажены дипломатическимъ образомъ.

Опорто, 13 lutego.

Od czasu śmierci O'Donnella, Migueliści połączyli się wszędzie z Septembristami. Oddział powstańców pod dowództwem Barona Fernos, wyszedł ząd w kierunku miasta Barca d'Alva, a Cesar Vasconcellos, na czele 2,500 ludzi, stoi obozem pod Penafiel, aby Marszałkowi Saldanha nie dopuścić przeprawy przez rzekę Douro. Do Generała Vasconcellos przeszło 800 Miguelistów pod dowództwem naczelnika swego Bernardino. Szczątki oddziału O'Donnella przyłączyły się do Generała Das Antas. Mendez-Laite, oficer Septembristowski, napadł z 300 ludźmi na skład broni rządowej w Aveiro i zabrał 230 karabinów, wiele amunicji i znaczna sumę pieniędzy, nadto pojmał kilkudziesięciu jeńców, pomiędzy którymi znajduje się Sekretarz Saldanha. Powstanie szerzy się w Algarbii, a po-brzeżne miasto Faro ufortyfikowali powstańcy.

ГРЕЦІЯ.

Афины, 14 lutego.

Sprawa grecko-turecka z każdym dniem nowy przybiera obrót i nowiej nabywa ważności. W skutek zajścia na balu dworskim pomiędzy Królem i Posłem tureckim, nadeszła tu z Konstantynopola nota peremptoryczna, w której Porta żąda: aby Minister spraw zagranicznych, P. Kolettis, udał się osobiście do Posła tureckiego i wynurzył mu swoje ubolewanie z powodu zaszłego zdarzenia; aby Adjutant królewski, Półkownik Tzami-Kartasso (który nie otrzymawszy żądanej wizy od Posła tureckiego na paszporcie do Konstantynopola wydanej, stał się powodem tego zajścia) został oddalony ze służby, i aby nadto rząd grecki przesłał do archiwum Porty uniewinniające się oświadczenie! Trzy dni zostawiono do namysłu rządowi greckiemu; po których bezkorzystnem upływie, Posł turecki ma opuścić Ateny i powrócić do Konstantynopola. Termin ten upływa dzisiaj. Posł przygotowuje się do odjazdu, płaci rachunki kupecom, tudzież ogłosił sprzedaż ruchomości swoich. Tymczasem rząd grecki, po naradzeniu się z Posłami różnych mocarstw, wysłał depesze do Posła swego w Konstantynopolu. Treść ich niewiadoma. Posł turecki ma dziś opuścić Ateny. Władze tutejsze przedsięwzięły zaradki środki, aby wstrzymać lud od okazania niechęci przy odjeździe jego.

Dnia 15 lutego.

Posł turecki opuścił wczoraj Ateny i odpłynął do Konstantynopola. Zaraz po odjeździe jego zebrał się Reprezentanci obcych mocarstw i wszystkiego użyli, aby gabinet grecki nakłonić do powolności. W skutku tych usiłowań postanowiono, aby P. Kolettis, Prezes Rady Ministrów, napisał list do Reis Efendego, a Król Otto do Sul-tana.

— Słowa królewskie, wyrzeczone do Posła tureckiego na balu dworskim, przez które ostatni uczuł się tak obrażonym, były następujące: „Sądziłbym, że rękojmia Króla na większy wzgląd zasługuje, niżeli go okazano.“ Posł turecki skłonił się i opuścił bal dopiero we dwie godziny, to jest po należytym wywiedzeniu się, jak te słowa ma przyjąć. Rząd grecki jest w tój sprawie widocznie obrażonym, a przecież nie on, ale rząd turecki domaga się zadosyćczynienia. Pomimo to sądzą tu powszechnie, że dobre porozumienie pomiędzy dwoma sąsiednimi krajami tylko chwilowo będzie przerwane, i że na drodze dyplomatycznej usunięte zostaną zachodzące trudności.